

Pelastustoimen laitteet

Asennus- ja käsisammutinliikkeiden valvonta

Jan Meszka
27.-29.8.2019

tukes

Aiheet

Tukes ja pelastustoimen laitteiden valvonta
katsaus tilastoihin
kentällä tehtyjä havaintoja
tarkastuslaitosten kirjaamien puutteiden korjaaminen ja valvonta
ajankohtaista pelastustoimen laitteista
keskustelua

Tukes valvoo pelastustoimen laitelain 10/2007 mukaisesti

Laitteet

pelastustoimen laitteet, mm. palovaroittimet, käsisammuttimet, paloilmoitinlaitteet, savunpoistolaitteet, sammutuspeitteet, sammutuslaitteistot, häkävaroittimet, poistumisvalaistus...

Liikkeet

palonilmaisu- ja sammutuslaitteistoja asentavat ja huoltavat liikkeet
Käsisammuttimia huoltavat ja tarkastavat liikkeet

Tarkastuslaitokset

palonilmaisulaitteistojen ja automaattisten sammutuslaitteistojen tarkastuksia suorittavat tarkastuslaitokset.

Valvottavia liikkeitä / toimipaikkaa

Käsisammutinliikkeitä 413 kpl

Paloilmoitinliikkeitä 271 kpl

Sammutuslaitteistoliikeitä 25 (SA K) 13 (SA K F) 78 (SA S) 35 (SA V) yht: 151 kpl

Yhteensä 835 kpl

8/2019

Paloturvallisuuslaitteistoille tarkastuslaitosten tekemät tarkastukset

Laitteistojen tarkastusmäärät	2016	2017	2018
Paloilmoittimet			
> Käyttöönottotarkastukset	2091	2110	2100
> Määräaikaistarkastukset	5616	5500	5400
Sammutuslaitteistot			
> Käyttöönottotarkastukset	883	947	900
> Määräaikaistarkastukset	3094	3254	3600

Paloilmoittimia on Suomessa arviolta noin 23.000 ja vesisammutuslaitteistoja noin 9000.

Noin 80 % laitteistoista tarkastustulos on ”laitteisto täyttää vaatimukset, kun puutteet on korjattu”. Vakavasti puutteellisten laitteistojen osuus on noin 1,5 %. (2016 ja 2017 oli alle 1 %)

Vakavat puutteet, sammutuslaitteistot:

- Ilmoitusten siirrot eivät toimi (paloilmoitinyhteys, HÄKE-yhteys, oleellinen valvontatieto) kuten pumppujen häiriöt).
- Vaarantaa henkilöturvallisuuden suojatussa kohteessa.
- Estää sammutuslaitteiston toiminnan.
- Vaarantaa vakavasti sammutuslaitteiston sammutuskyvyn.
- Rakennusluvassa ja suunnitteluasiakirjoissa asetetut laitteistoa koskevat vaatimukset eivät täyty.

Vakavat puutteet, paloilmoitinlaitteistot:

- Siirtoyhteys ei toimi tarkoitetulla tavalla.
- Paloturvallisuuden kannalta merkittävässä paikassa oleva ilmaisin tai kokonainen paloryhmä ei anna ilmoitusta.
- Ilmoituksen paikantaminen ei onnistu.
- Laitteistossa on laitteita, jotka eivät ole yhteensopivia.
- Laitteisto on ohjelmoitu tai asennettu niin, että laitteisto (kokemusperäisen tiedon perusteella) ei toimi asianmukaisesti ja luotettavasti.
- Asennustodistus ei vastaa kohteen mukaista laitteistoa.
- Rakennusluvassa ja suunnitteluasiakirjoissa asetetut laitteistoa koskevat vaatimukset eivät täyty.
- Laitteiston kunnossapidon puute on aiheuttanut sen, että laitteisto ei enää täytä vaatimuksia tai laitteisto on aiheuttanut toistuvia erheellisiä ilmoituksia.

Laitteistojen hätäkeskukseen välittämät hälytykset koko maassa

Vuosien 2015-2017 k.a.	18007 kpl.
2018	18141 kpl.
2019	11115 kpl. 26.8.2019

Tarkastuksilla havaittuja puutteita

- Tarkastuksilla (tarkastuslaitosten) havaittuja puutteita ei korjata
- Asennukset ovat kesken
- Paikantamisessa ja ilmaisimien sijoittelussa puutteita
- Eri järjestelmien rajapinnoissa/kytkennöissä puutteita
- Laitteiston ylläpidon puutteet (huolto, päiväkirja, kk-kokeilut jne..)
- Paloilmoitinliikkeen vastuuhenkilön vastuu
- Hätäkeskusyhteys
- Huoltoliikkeen vaihtuminen (ilmoitusten välittyminen ja yhteystiedot)
- Laitteiston hoitajan osaaminen
- Paloilmoitinkeskusten vaihdon yhteydessä puutteellinen asennustarkastus
- Vesilähteen riittävyys

Miten tilanne muuttuisi paremmaksi?

- Mitkä ovat suurimmat syyt järjestelmien häiriöihin?
- RaVa & PeLa käytännöt
- Tarvitaanko ohjeita ja koulutusta?
- Tarvitaanko lainsäädäntöön / asetuksiin muutosta?
- Mitä Tukesilta odotetaan?

Tukes valvontakäynnit palonilmaisu- ja sammutuslaitteistoja asentaviin ja huoltaviin liikkeisiin sekä käsisammuttimia huoltaviin ja tarkastaviin liikkeisiin.

- Valvontakäynnit on aloitettu kevään 2019 aikana.
- Valvontakäyntien määrää lisätään.
- Valvonta kohdennetaan alueellisesti ympäri Suomea.
- Vuorovaikutusta eri sidosryhmien kanssa lisätään.

Ajankohtaisia asioita

Pelastustoimen laitteista annetun lain uudistaminen

Suunniteltu lausuntokierros syksyllä 2019.

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2019.

Valmistelun etenemisestä on järjestetty keskustelutilaisuudet 10.4.2019 ja 16.5.2019. Seuraava keskustelutilaisuus on 10.9.2019, ohjelma ja ilmoittautumisohjeet tulevat sisäministeriön verkkosivuille elokuun aikana. <https://intermin.fi/hankkeet/hankesivu?tunnus=SM036:00/2017>

Aerosolisammutus

2019 aikana on käyty Tukesin johdolla keskusteluja aerosolisammutusjärjestelmien asemasta pelastustoimen laitteena. 2019 on julkaistu kaksi EN-standardia (SFS-EN 15276 osat 1 ja 2), jotka käsittelevät komponenttivaatimuksia sekä suunnittelua, asennusta ja kunnossapitoa.

Häkävaroittimet

Tukes on testannut häkävaroittimia keväällä 2019. Testissä oli 4 eri valmistajien myynnissä olevia häkävaroittimia. Tulokset julkaistaan syksyllä 2019

Tarkastuslaitosten sääntöulkintatyöryhmä
sammutuslaitteistot

Järjestäytymiskokous on pidetty: 15.08.2019

Julkaisut yhteistyössä SPEK / Tukes kanssa

PI ?

Kysymyksiä ja keskustelua

tukes